

SJM 2025/1

Slovensko javno mnenje 2025/1

za interno uporabo

- Ogledalo javnega mnenja
- O energetiki; NEK – JEK
 - O zdravju, zdravstvu
 - O ogrožanjih in vojnah
 - O vrednotah
- O razumevanju demokracije
 - O solidarnosti

Pregled rezultatov SJM 2025

Ljubljana, 6. 5. – 7. 7. 2025

RAZISKAVA:	Slovensko javno mnenje 2025/1 (Ogledalo javnega mnenja; O energetiki; O zdravju, zdravstvu; O ogrožanjih in vojnah; O vrednotah; O razumevanju demokracije; o solidarnosti)
FINANCERJI:	Raziskovalni program Slovensko javno mnenje (P5-0151) (FDV, UL) Raziskovalni program št. P5-0151 je sofinancirala Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije iz državnega proračuna.
IZVAJALEC RAZISKAVE:	Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, Fakulteta za družbene vede – IDV, Univerza v Ljubljani, Kardeljeva ploščad 5, Ljubljana
RAZISKOVALNA SKUPINA:	Niko Toš, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Mitja Hafner Fink, Slavko Kurdija, Brina Malnar, Samo Uhan, Špela Zajšek. S predlogi so sodelovali: Srečo Dragoš, Maca Jogan, Dušan Keber, Matjaž Nahtigal, Marjan Smrke, Slavko Splichal, Ivan Svetlik.
VZOREC:	Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije (n=2700). Realizacija vzorca: N=1089.
METODA ZBIRANJA PODATKOV:	Standardiziran vprašalnik; samo-izpolnjevanje s pomočjo spletnega vprašalnika ali samo-izpolnjevanje s pomočjo pisemskega vprašalnika.
ČAS ZBIRANJA PODATKOV:	Od 7. 5. 2025 do 7. 7. 2025
UTEŽEVANJE:	Pregled sumarnih rezultatov temelji na uporabi uteži. Uteževanje je izvedeno z namenom izravnave osnovnih populacijskih deležev na raven deležev, ki izhajajo iz populacijskih statističnih virov. Poststratifikacijska utež je oblikovana s kombinacijo spremenljivk: spol in starost ter regija in tip naselja.
OPIS RAZISKAVE:	Raziskava SJM 2025/1 poteka v okviru programa Slovensko javno mnenje; vodja programske skupine: Mitja Hafner Fink. Zasnova raziskave je potekala v obdobju od novembra 2024 do konca aprila 2025. Vzorec respondentov je zasnovan na registru prebivalcev Slovenije in obsega 2700 slučajno izbranih oseb. Anketiranje je potekalo preko interneta in je bilo dopolnjeno s pisnimi vprašalniki. Časovni okvir »terenske faze« raziskave: 7.5. – 7.7. 2025. Realizacija vzorca, n = 948, predstavlja z odštetimi neznanimi (32 oseb) 35,5%.

Zadovoljstvo, sreča

- O1. V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.**

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		-8	-1
0,3	0,4	1,0	2,0	2,9	12,2	8,7	21,3	28,3	12,7	9,3		0,4	0,6

Povprečna ocena: 7,23

- O2. Kako ocenjujete materialne razmere, v katerih živite vi in vaša družina? Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni najslabšo, 10 pa najboljšo oceno. V kolikšni meri ste torej zadovoljni oz. nezadovoljni z materialnimi razmerami v vaši družini?**

zelo nezadovoljen/-na										zelo zadovoljen/-na		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		-8	-1
0,6	0,7	1,0	3,4	4,7	14,3	9,1	20,8	22,8	11,4	10,1		0,4	0,7

Povprečna ocena: 6,98

- O3. V celoti gledano, kako srečni bi rekli, da ste? Prosimo izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 – zelo nesrečen do 10 – zelo srečen.**

Prejšnje meritve: Prosimo vas, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 izrazite vaša občutja glede osebne sreče nasploh, pri čemer 0 pomeni, da sploh niste srečni, in 10, da ste zelo srečni.

sploh nisem srečen/-na										zelo sem srečen/-na		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		-8	-1
0,5	0,5	0,6	2,4	3,9	9,2	8,4	22,1	25,8	15,2	10,2		0,6	0,6

Povprečna ocena: 7,29

- O4. Ko gledajo na prihodnost, so nekateri ljudje bolj črnogledi, pravimo, da so pesimistični, drugi pa vidijo prihodnost bolj rožnato, so optimistični. Kako bi opredelili sebe na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da ste velik pesimist, 10 pa, da ste velik optimist?**

pesimist										optimist		ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		-8	-1
0,6	0,8	2,3	5,6	6,8	14,6	11,7	18,8	17,8	8,3	11,6		0,4	0,6

Povprečna ocena: 6,65

Ogledalo političnega javnega mnenja

O5. Navedli vam bomo vrsto ukrepov, ki sta jih v zadnjih letih sprejela slovenska vlada in Državni zbor, in so bili predmet javnih političnih razprav. Prosimo, da poveste, kako jih ocenjujete. Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da jih ocenjujete kot zelo neuspešne, 5 pa pomeni, da jih ocenjujete kot zelo uspešne.

<i>En odgovor v vsaki vrstici.</i>	zelo neuspešno				zelo uspešno		ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5		-8	-1
a. ukrepi ob pandemiji COVID-19, 2020-22	18,6	21,6	25,9	19,5	10,6		3,2	0,6
b. ukrepi ob gozdnem požaru na Krasu, 2022	1,6	5,1	18,1	30,7	31,0		13,0	0,7
c. zaščitni ukrepi ob vodni ujmi leta 2023	10,4	20,1	31,5	19,6	7,6		10,2	0,7
d. poplačilo škode prizadetim družinam za porušene domove ob poplavi	21,2	29,1	21,2	8,6	4,5		14,7	0,6
e. dogovor med socialnimi partnerji o pokojninski reformi	17,2	28,3	24,5	8,8	2,2		18,3	0,8
f. reforma plačnega sistema za zaposlene v javnem sektorju	18,5	24,4	27,2	11,6	3,7		13,9	0,8
g. zagotovitev sredstev in začetek gradnje neprofitnih stanovanj	21,3	25,3	24,0	9,9	4,5		14,3	0,6

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.
2,81	3,98	2,93	2,36	2,39	2,50	2,42

O6. Kaj pa naslednji ukrepi vlade in Državnega zbora. V kolikšni meri se z njimi strinjate, ali ne strinjate. Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se sploh ne strinjate, 5 pa pomeni, da se strinjate v celoti.

		sploh se ne strinjam					strinjam se v celoti	ne vem	b.o.
		1	2	3	4	5		-8	-1
a.	sprejem temeljnega zakona o zdravstveni dejavnosti	14,0	17,6	26,8	13,6	10,2		16,7	1,2
b.	razmejitev med javnim in zasebnim zdravstvom	18,1	18,0	19,8	14,7	18,4		9,9	1,0
c.	omejitev dvojnega dela zdravnikov iz javnega zdravstva	17,3	13,4	16,6	17,3	26,6		8,1	0,7
d.	ukinitve obveznega zdravstvenega zavarovanja pri zasebnih zavarovalnicah (Vzajemna,...)	14,4	11,8	18,7	14,5	29,9		9,7	1,1
e.	zakon o dolgotrajni oskrbi, za izboljšanje položaja ljudi v visoki starosti	12,9	12,2	22,0	18,6	22,9		10,4	0,9
f.	zavarovanje vode kot javnega dobrega, zapisanega v Ustavo RS	4,7	5,7	13,5	16,0	48,3		10,9	0,8
g.	omejitve pri kratkoročnem oddajanju stanovanj v turistične namene	18,0	13,4	25,1	14,6	18,3		9,7	0,9
h.	podpore za rast gospodarstva in ohranitev delovnih mest	5,3	7,3	24,4	23,0	26,2		13,0	0,9
i.	predlog zakona o »pomoči pri prostovoljnem končanju življenja«	19,7	6,3	15,8	17,8	29,9		9,6	0,9
j.	zakon o možnosti oploditve z biomedicinsko pomočjo	10,8	7,5	19,9	17,3	30,9		12,6	1,0

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.	j.
2,86	2,97	3,25	3,38	3,30	4,11	3,02	3,67	3,36	3,58

O energetiki; NEK / JEK

O7. Energetska stroka (GEN-E) pripravlja projekt dolgoročne oskrbe Slovenije z električno energijo. Kaj menite, katere alternative naj pri tem upošteva?

		da 1	ne 2	ne vem -8	b.o. -1
a.	Gradnja velike jedrske elektrarne.	37,9	36,8	23,7	1,6
b.	Gradnja malih modularnih reaktorjev.	36,3	25,4	36,5	1,9
c.	Gradnja hidroelektrarn.	59,9	21,6	16,2	2,3
d.	Gradnja sončnih elektrarn.	69,1	16,3	13,7	0,9
e.	Gradnja vetrnih elektrarn.	69,4	16,2	13,1	1,3

O8. Ali podpirate ali ne podpirate izgradnjo drugega bloka jedrske elektrarne Krško (NEK)?

1 - podpiram	41,8
2 - ne podpiram	26,1
-8 - ne vem	31,0
-1 - b.o.	1,1

Na O9 in O10 odgovarjajo tisti, ki podpirajo izgradnjo drugega bloka jedrske elektrarne Krško (NEK); n=396

O9. Kdo naj bo izvajalec gradnje JEK2?

1 -	Westinghous, ki ima izkušnje z gradnjo NEK Krško.	24,4
2 -	Izbira naj zajame vse ponudnike iz ZDA, Francije, Južne Koreje, Kitajske, Rusije,...	44,8
3 -	drugo	2,3
-8 -	ne vem	27,9
-1 -	b.o.	0,6

O10 Kaj naj bo odločilno pri izbiri izvajalca gradnje JEK2?

1 -	Izbira naj se glede na ponujeno najsodobnejšo tehnologijo.	71,8
2 -	Izbira naj se glede na najugodnejšo finančno ponudbo in časovno izvedbo gradnje.	17,2
3 -	drugo	3,6
-8 -	ne vem	6,1
-1 -	b.o.	1,4

O zdravju, zdravstvu

O11. Kako ocenjujete vaše sedanje zdravstveno stanje?

1 -	zelo slabo	1,8
2 -	slabo	9,3
3 -	dobro	47,9
4 -	zelo dobro	30,2
5 -	odlično	9,1
-8 -	ne vem	1,5
-1 -	b.o.	0,3

Povprečna ocena: 3,36

O12. Ali imate izbranega osebnega zdravnika?

1 -	Da, imam.	93,8
2 -	Ne, nimam.	5,3
-8 -	ne vem	0,7
-1 -	b.o.	0,3

O13. Kolikokrat približno ste bili v zadnjih 12 mesecih v stiku s (svojim) osebnim zdravnikom?

0 obiskov	16,2
1 obisk	20,8
2 obiska	17,3
3 obiski	12,1
4 obiski	7,2
5 obiskov	10,4
6 obiskov in več	11,0
(-8) ne vem	4,4
(-1) b.o.	0,6

O14. Ali ste bili v zadnjem letu napoteni na specialistični pregled / poseg, (če da) koliko časa ste oziroma čakate na zdravstveno storitev?

1 -	Bil sem napoten in sem v razumnem roku prišel do zdravstvene storitve.	31,2
2 -	Bil sem napoten in sem čakal (še čakam) nedopustno dolgo na zdravstveno storitev.	17,8
3 -	Bil sem napoten, vendar sem bil, zaradi nedopustne čakalne dobe, primoran izbrati zasebno (samoplačniško) storitev.	9,9
4 -	Nisem bil napoten k specialistu.	38,4
-8 -	ne vem	2,1
-1 -	b.o.	0,6

O15. Kaj je po vašem mnenju glavni razlog za dolge čakalne dobe v zdravstvu?

1 -	premajhno število splošnih zdravnikov in specialistov	30,1
2 -	ker zdravniki iz javnega zdravstva delajo privatno (dvoživke)	27,6
3 -	prenizki delovni normativi zdravnikov; lahko bi oskrbeli več bolnikov	13,7
4 -	premajhen obseg financiranja zdravstva	14,6
5 -	drugo (vpišite): _____	5,1
-8 -	ne vem	8,1
-1 -	b.o.	0,8

O16. Obvezni zdravstveni prispevek, s katerim je Vlada nadomestila dopolnilno zdravstveno zavarovanje, plačujejo vsi državljani, ne glede na svoje dohodke, v enaki višini (37€). (Kar pri najnižje plačanih na letni ravni lahko znese tudi enomesečni dohodek.) Ali naj:

1 -	se doplačilo v enakem znesku (37 €) ukine in poviša prispevek za zdravstvo glede na dohodek zavarovancev	47,5
2 -	ostane kot je, v določenem znesku, za vse enako	31,4
3 -	drugo	8,3
-8 -	ne vem	12,4
-1 -	b.o.	0,4

Razmere v svetu, Evropi – ogrožanja, vojne

O17. Če razmišljate o trenutnem družbenem in političnem položaju v Evropi in Sloveniji, ali se na splošno počutite bolj varno ali bolj ogroženo?

1 -	povsem varno	8,6
2 -	varno	54,1
3 -	ogroženo	29,1
4 -	zelo ogroženo	2,8
-8 -	ne vem	5,1
-1 -	b.o.	0,4

Povprečna ocena: 2,28

O18. V zadnjem času razpravljamo ne le o vojnah, temveč tudi o nevarnostih, ki izvirajo iz sodobnega razvoja. Ali bodo našteti viri ogrožanja do leta 2030 postali vse bolj pomembni za varnost pri nas in v svetu?

	zanesljivo da 1	verjetno da 2	verjetno ne 3	zanesljivo ne 4	ne vem -8	b.o. -1
a. uničevanje okolja	43,0	41,7	8,3	1,6	4,8	0,6
b. tehnološke nesreče	20,3	52,7	16,5	1,1	8,3	1,2
c. ekonomski in politični begunci	41,8	40,6	8,8	2,1	5,7	0,9
d. ekonomske krize, trgovinske vojne	38,9	47,5	6,9	0,9	4,6	1,1
e. družbeni nemiri, protesti	33,7	48,2	11,3	1,1	4,8	0,9
f. terorizem	27,9	42,6	18,2	2,7	7,6	1,1
g. pandemije	11,2	48,8	26,6	2,6	9,4	1,4
h. skrajni nacionalizem	19,8	42,5	20,7	3,0	12,6	1,4
i. razpad demokracij – rast avtoritarnih sistemov	17,6	41,1	23,1	2,7	14,1	1,4
j. razpad mednarodnega pravnega reda	17,3	36,5	27,4	3,6	14,0	1,2
k. vojne v Evropi	14,2	35,8	31,7	4,2	12,9	1,2
l. vojna med ZDA in Kitajsko	8,4	25,4	36,7	8,5	19,7	1,2

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.	j.	k.	l.
1,67	1,98	1,69	1,68	1,78	1,95	2,23	2,08	2,13	2,20	2,30	2,57

Vojna v Ukrajini

O19. Koliko ste zaskrbljeni zaradi vojne v Ukrajini?

1 -	sploh nisem zaskrbljen	11,0
2 -	malo sem zaskrbljen	23,9
3 -	srednje zaskrbljen	31,8
4 -	precej zaskrbljen	20,9
5 -	zelo sem zaskrbljen	8,6
-8 -	ne vem	3,2
-1 -	b.o.	0,5

Povprečna ocena: 2,92

O20. V zvezi z vojno v Ukrajini se pojavljata dva nasprotna pogleda. Kateri vam je bližji? Odgovorite s pomočjo lestvice od 1 do 6.

Vse je treba storiti za takojšnjo sklenitev miru, četudi to pomeni, da se mora Ukrajina odreči delu svojega ozemlja.						Ukrajini je treba pomagati na vse možne načine, četudi to lahko pomeni širitev vojne preko meja Ukrajine.	ne vem	b.o.	povp.
1	2	3	4	5	6		-8	-1	
28,6	10,9	15,8	10,8	7,5	6,4		19,3	0,7	2,71

O21. Ali je opozarjanje nekaterih evropskih politikov in držav o nevarnosti evropske vojne z Rusijo utemeljeno ali neutemeljeno?

1 -	utemeljeno	44,5
2 -	neutemeljeno	27,2
-8 -	ne vem	27,6
-1 -	b.o.	0,7

O22. Kako verjetno se vam zdi, da bo Rusija v prihodnje napadla tudi druge evropske države? Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da sploh ni verjetno, 10 pa pomeni, da je to zelo verjetno.

sploh ni verjetno										zelo verjetno	ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-1
10,8	10,5	10,6	11,3	7,0	12,9	7,1	9,6	4,7	1,4	4,6	8,9	0,7

Povprečna ocena: 4,03

O23. Kako verjetno se vam zdi, da se bo vojna v Ukrajini razširila in privedla do svetovne vojne? Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da sploh ni verjetnosti, 10 pa pomeni, da je verjetnost zelo visoka.

sploh ni verjetno										zelo verjetno	ne vem	b.o..
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	-8	-1
10,6	10,8	13,6	15,2	9,3	11,5	6,3	6,2	2,8	1,4	2,6	8,7	0,9

Povprečna ocena: 3,54

Vojna v Izraelu – usoda Palestincev

O24. Slovenija je pred kratkim priznala Palestino. Ali podpirate ali ne podpirate to priznanje?

1 -	podpiram	54,4
2 -	ne podpiram	16,2
-8 -	ne vem	28,5
-1 -	b.o.	0,9

O25. Navedli bomo nekaj nasprotujočih stališč v zvezi z dogajanjem v Gazi, vi pa povejte ali se z njimi strinjate ali ne.

	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	niti se ne strinjam niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	-8	-1
a. Izraelska vojska v Gazi ravna skladno s pravico do amoobrambe.	30,2	19,9	14,8	6,6	2,6	24,0	2,0
b. Izraelska vojska izvaja v Gazi sistematični genocid.	4,5	6,4	10,5	24,1	30,7	22,0	1,8
c. Palestince je iz Gaze potrebno izseliti.	30,6	24,6	12,7	3,6	1,8	24,6	2,1
d. Palestinci imajo pravico do svoje domovine; desetletja preganjanja je potrebno končati.	2,1	1,7	8,6	29,5	40,5	16,3	1,2

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.
2,08	3,92	1,93	4,27

O26. Mednarodno kazensko sodišče (ICC) je odredilo nalog za aretacijo izraelskega predsednika vlade Benjamina Netanjahuja zaradi domnevnih vojnih zločinov. Ali je takšna odločitev sodišča utemeljena ali neutemeljena?

1 -	popolnoma neutemeljena	7,1
2 -	delno neutemeljena	3,8
3 -	delno utemeljena	18,4
4 -	v celoti utemeljena	40,3
-8 -	ne vem	29,8
-1 -	b.o.	0,6

Povprečna ocena: 3,32

O27. Kaj menite, ali imajo države, ustanoviteljice mednarodnega kazenskega sodišča, pravico poljubno presoati, ali bodo spoštovale zahteve tega sodišča za aretacijo izraelskega predsednika vlade Netanjahuja in predsednika Rusije - Putina, ali ne?

1 -	imajo pravico do poljubne presoje	10,2
2 -	nimajo pravice do poljubne presoje	8,8
3 -	odločitev mednarodnega sodišča morajo države spoštovati	51,9
-8 -	ne vem	28,0
-1 -	b.o.	1,2

O28. Koliko vas skrbi, da bo konflikt na Bližnjem vzhodu prerasel v vojno širših razsežnosti?

1 -	sploh me ne skrbi	10,2
2 -	malo me skrbi	30,4
3 -	srednje me skrbi	28,6
4 -	precej me skrbi	18,5
5 -	zelo me skrbi	5,4
-8 -	ne vem	6,3
-1 -	b.o.	0,5

Povprečna ocena: 2,77

O29. NATO z nastopom Donalda Trumpa kot predsednika ZDA, zgublja na pomenu. ZDA poskušajo določati nova svetovna geopolitična razmerja. Ali naj se EU odloči za svojo strateško avtonomijo, za »svoj NATO«, brez ZDA, ali ne?

1 -	da	44,5
2 -	ne	17,1
-8 -	ne vem	37,6
-1 -	b.o.	0,7

O30. Predsednik ZDA Trump zahteva prekinitev vojne v Ukrajini. V Evropi (izven NATO in EU) se je oblikovala posebna »koalicija voljnih« držav z namenom nadaljnje vojaške podpore Ukrajini. Kakšno je vaše mnenje?

1 -	Podpiram nadaljnjo evropsko vojaško podporo.	11,4
2 -	Vojno je treba prekiniti, končati.	72,7
3 -	drugo	2,8
-8 -	ne vem	12,1
-1 -	b.o.	1,0

O31. Ali naj Slovenija še naprej vojaško podpira Ukrajino, ali ne?

1 -	Da, podpira.	17,1
2 -	Omejeno, le humanitarno.	55,4
3 -	Ne, ne podpira.	17,2
-8 -	ne vem	9,8
-1 -	b.o.	0,5

O32. Kakšno je vaše mnenje o višini slovenskega vojaškega proračuna?

1 -	sedanja višina proračuna je previsoka	12,6
2 -	sedanja višina proračuna je primerna	26,9
3 -	višina proračuna bi se morala dvigniti na dva odstotka BDP	20,4
4 -	višina proračuna bi se morala dvigniti na znatno več kot dva odstotka BDP	9,8
-8 -	ne vem	29,8
-1 -	b.o.	0,6

Osnovne vrednote**V1. Kako ponosni ste na našete stvari v zvezi s Slovenijo?**

	zelo ponosen	precej ponosen	ne preveč ponosen	sploh nisem ponosen	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	-8	-1
a. na način delovanja demokracije v Sloveniji	3,4	21,0	47,9	19,3	7,8	0,6
b. na politični vpliv Slovenije v svetu	2,9	18,1	43,4	23,2	12,1	0,4
c. na slovenske gospodarske dosežke	12,6	45,4	26,1	8,1	7,3	0,6
d. na dosežke slovenskih športnikov	79,3	15,3	1,0	0,7	3,3	0,4
e. na njene dosežke v umetnosti in literaturi	28,4	35,0	17,9	4,0	14,4	0,3
f. na slovensko zgodovino	34,7	40,3	11,6	3,7	9,4	0,4

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.
2,91	2,99	2,32	1,20	1,97	1,83

V2. Če bi imeli možnost izbirati deželo, v kateri bi živeli, ali bi si izbrali Slovenijo, ali ne?

1 - zanesljivo bi izbral Slovenijo	48,0
2 - verjetno bi izbral Slovenijo	33,2
3 - verjetno ne bi izbral Slovenije	10,6
4 - zanesljivo ne bi izbral Slovenije	2,7
-8 - ne vem	5,1
-1 - b.o.	0,4

Sedem temeljnih vrednot

V3. Povejte, kako pomembna je vsaka od naštetih stvari v vašem življenju?

	zelo pomembna	precej pomembna	ne preveč pomembna	sploh ni pomembna	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	-8	
a. delo	51,5	40,3	5,7	0,7	1,5	0,4
b. družina	88,2	8,7	1,6	0,2	1,0	0,4
c. prijatelji in znanci	52,0	39,4	6,7	0,4	1,1	0,4
d. prosti čas	62,1	32,9	3,3	0,4	1,1	0,3
e. politika	5,9	19,3	47,6	23,5	3,3	0,4
f. vera	12,9	22,3	29,8	31,2	3,4	0,5
g. socialna omrežja	5,8	20,8	45,9	24,1	2,8	0,5

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.
1,55	1,12	1,55	1,41	2,92	2,82	2,91

Vrednote pojmi

V4. Našteli bomo nekaj besed ali pojmov, vi pa na hitro, brez predolgega razmišljanja ocenite, ali imate do njih zelo pozitiven, pozitiven, negativen, ali zelo negativen odnos.

		zelo negativen	negativen	nevtralen	pozitiven	zelo pozitiven	ne vem	b.o.
		1	2	3	4	5	-8	-1
a.	narod	1,2	6,2	25,8	44,1	19,6	2,3	0,8
b.	pravica do splava	5,1	6,2	17,0	31,4	36,5	3,1	0,7
c.	samostojnost	0,5	0,6	5,5	34,8	55,1	2,6	0,8
d.	demilitarizacija	4,2	8,6	35,7	17,6	11,8	21,1	0,9
e.	priseljenci	17,2	29,3	37,8	9,9	1,9	3,3	0,6
f.	red in disciplina	1,7	5,2	13,0	42,1	35,4	2,1	0,6
g.	oboroževanje	17,6	27,0	34,8	12,6	2,4	4,9	0,7
h.	liberalizem	4,3	9,3	37,1	21,7	7,8	18,8	0,9
i.	patriotizem	3,6	11,5	27,4	27,2	14,4	14,8	1,1
j.	konservativizem	10,7	24,2	34,9	10,8	2,1	16,2	1,2
k.	Evropa, EU	2,4	8,0	32,4	40,2	10,4	5,5	1,1
l.	verouk v šolah	24,4	23,0	27,3	14,9	5,1	4,4	0,9
m.	solidarnost	0,6	1,1	10,1	40,7	42,2	4,4	0,9
n.	soupravljanje podjetij	2,4	6,5	33,1	30,7	13,0	13,2	1,0
o.	delavske delnice	2,1	5,6	28,7	33,1	15,7	13,7	1,0
p.	privatna lastnina	2,6	4,9	25,0	39,8	19,5	7,1	1,1

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.
3,77	3,92	4,49	3,31	2,48	4,07	2,52	3,24	3,44

j.	k.	l.	m.	n.	o.	p.
2,63	3,52	2,51	4,30	3,53	3,64	3,75

Odnos do kapitalizma / socializma

Prosimo, povejte, katera od besed, pojmov na spodnjem seznamu najbolj ustreza vaši predstavi o kapitalistični družbi, gospodarstvu in katera o socialistični družbi, gospodarstvu.

V5. Moji predstavi o kapitalistični družbi, gospodarstvu ustreza...

V predhodnih meritvah: Prosimo, povejte, ali spodaj navedeni pojmi ustrezajo ali ne ustrezajo vaši predstavi o kapitalistični družbi.

	ustreza	ne ustreza	ne vem	b.o.
	1	2	-8	-1
a. stavka	54,0	27,3	17,5	1,2
b. svoboda	61,8	27,3	9,9	1,1
c. neenakost	43,7	42,4	12,9	1,0
d. tehnični napredek	79,1	8,3	11,4	1,2
e. blagostanje	53,2	28,5	17,2	1,0
f. sebičnost	42,2	43,8	12,7	1,3
g. moč	64,1	20,6	14,0	1,2
h. dobiček	73,0	13,0	13,3	0,8
i. pravičnost	41,5	46,3	11,5	0,7
j. pomanjkanje	32,0	51,8	15,5	0,7
k. človečnost	40,7	46,0	12,6	0,7
l. načrtovanje	69,0	14,0	15,9	1,1
m. učinkovitost	70,1	14,8	14,2	0,9
n. pritisk	48,3	38,1	12,7	0,9
o. korupcija	43,0	43,5	12,5	1,0
p. solidarnost	42,0	43,3	13,8	0,8

V6 Moji predstavi o socialistični družbi, gospodarstvu ustreza...

Predhodne meritve: Sedaj pa povejte še, ali navedeni pojmi ustrezajo ali ne ustrezajo vaši predstavi o socialistični družbi.

	ustreza	ne ustreza	ne vem	b.o
	1	2	-8	-1
a. stavka	56,7	27,8	14,6	0,9
b. svoboda	68,5	19,4	11,4	0,7
c. neenakost	24,1	61,9	13,0	0,9
d. tehnični napredek	58,4	25,1	15,7	0,8
e. blagostanje	59,9	22,1	17,0	0,9
f. sebičnost	15,6	69,6	14,0	0,8
g. moč	38,5	44,3	16,5	0,7
h. dobiček	36,3	46,1	16,7	0,9
i. pravičnost	65,0	20,5	13,3	1,2
j. pomanjkanje	24,8	60,5	13,2	1,5
k. človečnost	69,6	15,6	13,5	1,3
l. načrtovanje	64,5	16,6	17,3	1,6
m. učinkovitost	53,5	28,9	16,1	1,5
n. pritisk	18,9	63,6	15,9	1,5
o. korupcija	28,5	54,1	15,9	1,5
p. solidarnost	71,4	13,5	13,7	1,4

Libertarne vrednote

V7 Našteli vam bomo nekaj stvari, o katerih imajo ljudje različna stališča. Kaj menite vi – ali se vam zdijo našteje stvari sprejemljive ali nesprejemljive?

	sprejemljivo	ni sprejemljivo	ne vem	b.o.
	1	2	-8	-1
a. smrtna kazen	47,5	40,0	12,2	0,3
b. prekinitev nosečnosti (splav)	76,4	14,9	8,4	0,3
c. poroke istospolnih partnerjev	51,2	37,5	11,0	0,3
d. evtanazija	61,9	23,2	14,6	0,4
e. oploditev z biomedicinsko pomočjo	75,8	10,9	12,9	0,4

V8. Na spodnjem seznamu so različne skupine ljudi. Prosimo vas, da poveste, katere od njih ne bi želeli imeti za sosede.

	ne bi želel za sosede	vseeno mi je	ne vem	b.o.
	1	2	-8	-1
a. ljudje, ki so bili sodno kaznovani	41,4	41,8	16,5	0,3
b. ljudje druge rase	16,1	75,4	8,0	0,5
c. politični skrajneži	76,3	15,7	7,6	0,3
d. pijanci	77,6	16,7	5,5	0,3
e. čustveno nestabilni ljudje	62,3	28,4	9,1	0,3
f. muslimani	27,4	65,0	7,2	0,5
g. priseljenci	28,2	61,3	10,1	0,3
h. ljudje z AIDS-om	23,7	66,5	9,3	0,5
i. narkomani	86,5	7,3	5,8	0,4
j. homoseksualci	29,5	63,9	6,1	0,5
k. Judje	21,3	69,9	8,2	0,5
l. Romi	64,3	25,4	9,9	0,3

V9. Ali v vašem okolju zaznate – in kako pogosto - naslednje pojave:

	precej pogosto	malokdaj	nikoli	ne vem	b.o.
	1	2	3	-8	-1
a. Pojavi mladoletniškega nasilja.	20,7	49,1	23,0	6,9	0,3
b. Nacionalna nestrpnost do pripadnikov drugih narodov (priseljencev).	26,2	43,9	22,8	6,8	0,3
c. Pripravljenost na nasilna dejanja, vzpodbujena z ekstremnim šovinizmom (sovražstvo do tujcev, do priseljencev).	14,3	36,9	37,3	11,0	0,4
d. Simpatiziranje z neonacističnimi gibanji in idejami.	7,6	23,7	52,4	15,8	0,4

V10. Zadnje čase v Sloveniji vse bolj primanjkuje delavcev v gradbeništvu, turizmu, sociali... Zasebne agencije »privabljajo« delavce iz tujine po naročilu delodajalcev. Ali to podpirate, ali ne podpirate?

1 - zelo podpiram	3,7
2 - podpiram	38,9
3 - ne podpiram	35,3
4 - sploh ne podpiram	12,0
-8 - ne vem	9,5
-1 - b.o.	0,6

Povprečna ocena: 2,62

V11. Ali imajo tuji delavci v Sloveniji enako zaščito in dohodke kot domači delavci, ali ne?

1 -	bolj so zaščiteni kot domači	16,5
2 -	da, imajo enako zaščito in dohodke	13,3
3 -	ne, delajo v slabših pogojih, za nižjo plačo	39,5
4 -	ne, izrazito so izkoriščeni	11,2
-8 -	ne vem	18,4
-1 -	b.o.	1,1

Razumevanje demokracije, stranke, volitve

DE1. Ljudje si pod besedo »demokracija« predstavljajo različne stvari. Za vsako od naštetih stvari povejte, v kolikšni meri je po vašem mnenju demokracija z njo povezana ali pa ni povezana:

	močno povezano z demokracij		ne dosti	sploh ni povezano z demokracijo	ne vem	b.o.
	o	precej				
	1	2	3	4	-8	-1
a. politične svoboščine, svoboda govora, svoboda združevanja	52,2	27,8	7,7	2,5	8,4	1,4
b. večja socialna enakost	24,0	34,8	23,9	6,1	9,2	1,9
c. da je lahko več političnih odločitev sprejetih na ravni občine, regije	23,8	36,2	20,3	3,7	14,8	1,2
d. manj korupcije in zlorab pooblastil	22,5	24,6	23,0	15,9	12,6	1,5
e. svoboda moralnih in spolnih opredelitev	26,6	33,8	15,3	8,2	14,5	1,5
f. enakost ljudi pred zakonom	42,3	27,0	12,7	6,3	10,3	1,4
g. državni nadzor nad bankami in velikimi zasebnimi podjetji	14,1	27,0	28,8	12,3	16,5	1,3
h. enake pravice za ženske	42,9	30,6	13,4	3,6	8,2	1,3
i. več dela, manj brezposelnosti	22,7	30,3	25,9	8,8	10,5	1,8
j. izboljšanje ekonomskih razmer	23,7	32,7	24,8	6,5	10,8	1,5
k. večstrankarski sistem	39,8	27,8	11,7	3,7	15,4	1,7
l. strpnost, toleranca	29,3	29,6	22,4	6,2	10,8	1,6
m. pravica državljanov do soodločanja	45,1	27,3	13,7	2,7	9,6	1,6

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.
1,56	2,14	2,05	2,38	2,06	1,81	2,48

h.	i.	j.	k.	l.	m.
1,75	2,24	2,16	1,75	2,06	1,71

DE2. V politiki ljudje pogosto govorijo o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levico in 10 desnico?

levica											desnica	ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		-8	-1
4,6	1,8	5,3	8,7	7,1	24,2	5,4	5,3	6,0	2,2	5,3		22,8	1,3

Povprečje: 4,98

DE3. Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?

izjemno nezadovoljen/-na											izjemno zadovoljen/-na	ne vem	b.o.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		-8	-1
7,7	4,3	7,1	10,8	12,1	21,0	10,1	9,8	5,2	1,4	0,8		8,8	1,0

Povprečje: 4,38

DE4. Včasih demokracija ne deluje. Kadar se to zgodi, nekateri menijo, da potrebujemo močnega voditelja, ki bi uredil stvari, drugi pa menijo, da je tudi takrat, ko stvari ne delujejo, demokracija najboljša. Kaj vi mislite o tem, ali takrat...?

1 -	potrebujemo močnega voditelja (kot je na primer Orban, Putin, Trump,...*), ali	19,4
2 -	demokracija je vedno najboljša	51,2
-8 -	ne vem	28,6
-1 -	b.o.	0,7

DE5. V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvijo...

Če državljani ocenijo, da država ne deluje, je prav, da vzamejo stvari v svoje roke.

1 -	močno soglašam	11,8
2 -	soglašam	28,5
3 -	niti soglašam, niti ne soglašam	30,4
4 -	ne soglašam	15,9
5 -	sploh ne soglašam	5,4
-8 -	ne vem	7,2
-1 -	b.o.	0,9

Povprečje: 2,72

Zaupanje v institucije

DE6. Ljudje morajo nekomu zaupati in imeti občutek, da se lahko zanesejo nase in na druge. Ocenite vaše zaupanje v navedene institucije z lestvico od 1 do 4, pri čemer 1 pomeni, da zaupate v celoti, 4 pa pomeni, da nič ne zaupate. V kolikšni meri lahko vi zaupate naslednjim:

	v celoti	precej	malo	nič	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	-8	-1
a. družini in sorodnikom	60,4	32,1	4,2	0,2	2,2	0,8
b. slovenski vladi	0,8	12,9	44,0	36,9	4,7	0,7
c. cerkvi in duhovnikom	2,6	12,6	35,0	40,6	8,2	0,9
d. sosedom	5,6	39,7	40,7	9,2	4,1	0,7
e. ljudem, ki govorijo vaš jezik	3,5	35,1	41,5	8,1	10,7	1,2
f. televiziji, časopisom, radiu	1,2	14,1	51,5	28,8	3,9	0,5
g. šolam, izobraževalnim ustanovam	8,6	50,5	31,1	5,7	3,4	0,7
h. sindikatom	2,3	17,3	45,8	22,7	11,2	0,7
i. bogu	17,3	16,3	18,3	35,2	12,1	0,9

Povejte še, v kolikšni meri lahko vi zaupate naslednjim:

	v celoti	precej	malo	nič	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	-8	-1
j. sebi samemu	65,4	29,0	2,4	0,7	2,0	0,5
k. kolegom pri delu	6,3	57,3	26,8	3,3	5,6	0,7
l. političnim strankam	0,2	2,6	41,5	48,5	6,5	0,6
m. menedžerjem, delodajalcem	1,3	19,0	52,0	19,1	7,7	0,8
n. sodiščem	5,2	30,8	41,8	13,5	8,3	0,5
o. policiji	7,6	40,5	37,6	7,8	5,9	0,6
p. zdravstvenim zavodom, bolnišnicam	15,5	56,3	22,7	2,8	2,2	0,6
r. Državnemu zboru	0,9	9,0	47,5	34,5	7,4	0,8
s. Slovenski vojski	10,0	40,2	33,7	7,9	7,3	0,9
t. bankam (NLB, OTP,...)	4,3	27,1	44,0	17,8	5,9	0,9
u. Banki Slovenije	5,1	24,6	43,7	16,0	9,5	1,1
v. gospodarstvu, podjetjem	3,6	36,2	43,2	7,5	7,6	1,2
z. socialnim omrežjem (Facebook, Instagram,...)	0,7	4,3	41,0	48,0	5,1	1,0
x. zdravniški zbornici, sindikatu FIDES	2,3	10,7	43,4	29,2	13,1	1,1

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.	j.	k.	l.
1,42	3,24	3,25	2,56	2,61	3,13	2,35	3,01	2,82	1,37	2,29	3,49

m.	n.	o.	p.	r.	s.	t.	u.	v.	z.	x.
2,97	2,70	2,49	2,13	3,26	2,43	2,81	2,79	2,61	3,45	3,16

Odnos do strank – volitve

DE7. Nekateri ljudje se zaradi različnih razlogov ne udeležijo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev (april 2022) za poslance v slovenski Državni zbor?

1 - da	76,4
2 - ne	16,4
3 - nisem imel/a volilne pravice	6,2
-1 - b.o.	0,9

Na vprašanje DE8 odgovarjajo tisti, ki so se udeležili volitev aprila 2022 in so pri vprašanju DE7 izbrali odgovor 1; n=724

DE8. Za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste volili (aprila 2022)?

1 -	GS – Gibanje Svoboda	32,2
2 -	SDS – Slovenska demokratska stranka	18,7
3 -	NSi – Nova Slovenija – Krščanski demokrati	4,7
4 -	SD – Socialni demokrati	7,5
5 -	L – Levica	4,3
6 -	druga stranka	15,2
-8 -	ne vem	16,8
-1 -	b.o.	0,7

Odgovarjajo vsi!

DE9. Denimo, da bi bile to nedeljo volitve v Državni zbor. Za kandidata katere stranke bi najverjetneje glasovali?

1 -	GS – Gibanje Svoboda → <i>pojdite na DE11</i>	11,4
2 -	SDS – Slovenska demokratska stranka → <i>pojdite na DE11</i>	17,7
3 -	NSi – Nova Slovenija – Krščanski demokrati → <i>pojdite na DE11</i>	3,3
4 -	SD – Socialni demokrati → <i>pojdite na DE11</i>	4,5
5 -	L – Levica → <i>pojdite na DE11</i>	4,2
6 -	druga stranka → <i>pojdite na DE11</i>	14,0
-7 -	ne bi šel na volitve → <i>nadaljujte na DE10</i>	11,8
-8 -	ne vem → <i>nadaljujte na DE10</i>	32,2
-1 -	b.o.	1,0

Na vprašanje DE10 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D9 izbrali odgovore -7 »ne bi šel na volitve« ali -8 »ne vem«; n=426

DE10 Pa vendarle, katera od teh strank vam je vsaj nekoliko bližja kot ostale?

1 -	GS – Gibanje Svoboda	9,5
2 -	SDS – Slovenska demokratska stranka	4,2
3 -	NSi – Nova Slovenija – Krščanski demokrati	2,7
4 -	SD – Socialni demokrati	7,4
5 -	L – Levica	2,5
6 -	druga stranka	3,4
-7 -	nobena stranka	33,0
-8 -	ne vem	34,3
-1 -	b.o.	2,9

Odgovarjajo vsi!

DE11. Za kandidate katere od navedenih strank bi glasovali, če bi na volitvah nastopile tudi stranke, ki so ob zadnjih volitvah 2022 izpadle, ali kakšna nova stranka?

1 -	GS – Gibanje Svoboda	11,7
2 -	SDS – Slovenska demokratska stranka	13,6
3 -	NSi – Nova Slovenija – Krščanski demokrati	3,9
4 -	SD – Socialni demokrati	4,8
5 -	L – Levica	3,0
6 -	V - Vesna – zelena stranka	5,8
7 -	R - Resni.ca – državljansko gibanje	4,4
8 -	P - Piratska stranka Slovenije	3,2
9 -	D - Demokrati	2,1
10 -	druga stranka	9,4
-8 -	ne vem	37,3
-1 -	b.o.	0,9

DE12. In za kandidate katere od spodaj navedenih strank nikakor ne bi glasovali. Lahko izberete več strank, ki jih odklanjate. (delež odgovorov izbral)

1 -	GS – Gibanje Svoboda	34,4
2 -	SDS – Slovenska demokratska stranka	42,2
3 -	NSi – Nova Slovenija – Krščanski demokrati	31,8
4 -	SD – Socialni demokrati	17,8
5 -	L – Levica	33,7
6 -	V - Vesna – zelena stranka	16,4
7 -	R - Resni.ca – državljansko gibanje	25,1
8 -	P - Piratska stranka Slovenije	22,7
9 -	D - Demokrati	16,0

10 -	druga stranka	3,0
-8 -	ne vem	23,0
-1 -	b.o.	0,9

Solidarnost

S1. Ali mislite, da bi bilo potrebno razlike v osebnih dohodkih v Sloveniji povečati, zmanjšati ali odpraviti, ali pa so take razlike, kakršne so sedaj, primerne?

1 -	razlike naj se povečajo	6,9
2 -	sedanje razlike so primerne	11,5
3 -	razlike naj se zmanjšajo	65,6
4 -	vsi dohodki bi morali biti enaki	3,9
8 -	ne vem	11,4
	b.o.	0,7

S2. Kako bi vi na splošno ocenili davke in prispevke danes v Sloveniji? Mislimo na vse davke, vključno z obveznimi prispevki od plač, dohodnino, davkom na dodano vrednost idr.

Kako bi vi na splošno ocenili davke danes v Sloveniji? (Mislimo na vse davke skupaj, vključno z obveznimi prispevki od plač, dohodnino, davkom na dodano vrednost idr.)

a. Najprej za ljudi, ki imajo visoke dohodke. Ali bi rekli, da so zanje davki danes...?

1 -	dosti previsoki	10,8
2 -	previsoki	18,4
3 -	približno ustrezni	19,7
4 -	prenizki	28,5
5 -	dosti prenizki	8,8
8 -	ne vem	13,2
9 -	b.o.	0,5

Povprečna ocena: 3,07

b. Nato za tiste, ki imajo srednje visoke dohodke. Ali so zanje davki danes...?

1 -	dosti previsoki	13,7
2 -	previsoki	35,2
3 -	približno ustrezni	33,0
4 -	prenizki	5,5
5 -	dosti prenizki	0,5
8 -	ne vem	11,5
9 -	b.o.	0,6

Povprečna ocena: 2,36

c. Na koncu pa še za ljudi, ki imajo nizke dohodke. Ali so zanje davki danes...?

1 -	dosti previsoki	40,7
2 -	previsoki	36,4
3 -	približno ustrezni	11,0
4 -	prenizki	1,4
5 -	dosti prenizki	0,6
8 -	ne vem	9,0
9 -	b.o.	0,8

Povprečna ocena: 1,72

S3. Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate s tem, da izdatki za socialno varnost v Sloveniji...

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti – niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	-8	-1
a. preprečujejo širjenje revščine.	9,0	31,2	29,7	14,0	5,3	9,8	1,0
b. zagotavljajo pravičnejšo družbo.	6,7	26,6	31,8	17,8	6,3	9,4	1,3
c. predstavljajo prevelik strošek za podjetja zaradi davkov in prispevkov.	9,1	27,5	26,0	15,8	4,6	15,6	1,4
d. ljudi polenijo.	19,1	30,9	18,6	14,8	3,9	11,7	1,2
e. povzročajo, da so ljudje manj pripravljeni pomagati drug drugemu.	11,8	32,4	23,0	14,1	4,6	12,6	1,4

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.
2,72	2,89	2,75	2,47	2,62

S4 Koliko soglašate ali ne soglašate z vsako od naslednjih trditev o ljudeh v Sloveniji.

	močno sogla- šam	sogla- šam	niti – niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	-8	-1
a. Večina brezposelnih si v resnici ne prizadeva najti zaposlitve.	22,0	37,9	17,3	12,0	3,0	1,7	0,6
b. Veliko ljudi z najnižjimi dohodki dobi manj podpore, kot so jo po zakonu upravičeni.	13,2	30,2	22,1	10,8	2,0	20,9	0,7
c. Veliko ljudem uspe pridobiti podporo, ki jim ne pripada.	26,6	41,7	11,1	6,6	1,0	12,6	0,3
d. Ljudje z najnižjimi dohodki plačujejo preveč za dopolnilno zdravstveno zavarovanje.	23,0	40,2	14,1	8,6	2,0	11,6	0,5
e. »Prekarno delo« je predvsem oblika izkoriščanja mladih.	18,3	34,6	16,2	8,2	1,8	20,2	0,8

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.
2,31	2,47	2,01	2,16	2,25

S5. V naši družbi so skupine ljudi, ki so blizu vrha, ter skupine, ki so bolj na dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi vi uvrstili samega sebe na tej lestvici?

10 - vrh	0,3
09	0,8
08	5,5
07	14,3
06	18,8
05	28,9
04	10,2
03	7,7
02	3,6
01 - dno	1,9
-8 - ne vem	7,1
-1 - b.o.	0,7

Povprečna ocena: 5,27

S6. Ali bi zase in za svojo družino lahko rekli:

1 - da vam ničesar posebej ne primanjkuje, da se posebej ne omejujete	17,0
2 - da ste bolj varčni, da se omejujete v manj pomembnih stvareh, manj luksuza ipd.	55,6
3 - da morate zelo skrbno gospodariti, da spravite konec s koncem, da se omejujete pri nakupih obleke ipd.	19,2
4 - da se močno omejujete, tudi pri nakupu hrane	4,2
5 - da živite v pomanjkanju osnovnih dobrin	0,9
6 - da živite v revščini	0,1
-8 - ne vem	2,6
-1 - b.o.	0,3

Vrednotenje preteklosti: o času 2. svetovne vojne, 1941 – 1945

P1. V maju letos bo (je) Evropa proslavljala 80-letnico *konca 2. svetovne vojne in zmage nad nacizmom in fašizmom. Ali smo Slovenci lahko ponosni na svojo vlogo pri tej zmagi, ali ne?

***V letu 2009: To pomlad mineva 67 let...**

1 - da, lahko smo ponosni	69,9
2 - ne, ni razloga, da bi bili ponosni	10,4
-8 - ne vem	19,3
-1 - b.o.	0,4

P2. V Sloveniji se je oblikovalo več različnih pogledov glede vloge partizanov in domobrancev v času 2. svetovne vojne (1941 – 1945). Navedli vam bomo nekaj teh pogledov, vi pa povejte, kateri od njih vam je najbližji.

1 - Partizani so bili pravičen boj zoper okupatorja, domobranci pa so nedopustno sodelovali z okupatorjem.	37,8
2 - Partizani so se borili za komunistično revolucijo, ki so se ji domobranci upravičeno uprli.	5,6
3 - Domobranci so se upravičeno uprli komunistični revoluciji v NOB, ne bi pa smeli sodelovati z okupatorjem.	13,5
4 - drugo	6,7
8 - ne vem	35,7
-1 - b.o.	0,8

P3. Navedli vam bomo nekaj trditev o času 2. svetovne vojne, vi pa povejte, ali se z njimi strinjate, ali se ne strinjate? Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da se popolnoma strinjate, in 5, da se sploh ne strinjate.

	popolnoma se strinjam		niti – niti		sploh se ne strinjam		ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	-8	-1	
a.	Če se Slovenci pod vodstvom Osvobodilne fronte leta 1941 ne bi uprli, bi kot narod verjetno izginili.							
	29,5	20,9	15,2	4,2	6,0	23,1	1,0	
b.	Upor proti okupatorju je povzročil preveč žrtev, zato bi bilo pametneje čakati na zmago zaveznikov.							
	3,1	5,3	19,4	11,7	32,6	26,2	1,5	
c.	Partizani so se borili predvsem za ustanovitev boljševiške države.							
	8,1	11,6	19,2	6,3	20,2	33,1	1,5	
d.	Boj domobranskih enot na strani okupatorja je bil dejanje izdaje.							
	27,3	16,4	15,4	2,9	4,1	32,3	1,5	
e.	Po zaslugi NOB smo Slovenci po koncu 2. svetovne vojne dobili nazaj precejšen del svojega narodnega ozemlja.							
	16,6	17,2	21,8	5,1	9,9	28,4	1,1	

Povprečna ocena:

a.	b.	c.	d.	e.
2,16	3,91	3,29	2,10	2,64

O času po vojni, (1950 – 1990)

P4. Obstajajo različna mnenja o razmerah, v kakršnih smo živeli v Sloveniji v desetletjih po 2. svetovni vojni – vse do osamosvojitve Slovenije 1991. Navajamo jih nekaj, vi pa povejte, katero je vam osebno najbližje?

1 - To obdobje je čas strahu in zatiranja.	7,7
2 - Bilo je marsikaj dobrega, pa tudi marsikaj slabega.	52,9
3 - To je bil čas napredka in dobrega življenja.	20,5
4 - drugo	1,4
-8 - ne vem	17,0
-1 - b.o.	0,5

P5. Ali se strinjate ali se ne strinjate s spodaj navedenimi trditvami o razmerah v prejšnji skupni državi – Jugoslaviji?

	popolnoma se strinjam		niti - niti		sploh se ne strinjam	ne vem	b.o.
	1	2	3	4	5	-8	-1
a. Kljub socializmu je bilo življenje ljudi v desetletjih pred osamosvojitvijo sorazmerno dobro in svobodno.	30,1	29,9	14,7	3,9	3,8	16,4	1,1
b. V Slovenija je bila oblast bolj demokratična kot drugje po Jugoslaviji.	18,3	25,2	19,7	2,7	4,7	27,5	1,9
c. Sistem socialističnega samoupravljanja je bil dobro zamišljen, le da ni bil tudi tako uresničen.	21,5	25,2	16,7	3,0	5,3	27,1	1,2

Povprečna ocena:

a.	b.	c.
2,05	2,30	2,24

P6 Kako bi opredelili svoj oziroma spomin svojih staršev na Jugoslavijo? Kakšne so bile te izkušnje?

1 - pretežno pozitivne, dobre	39,3
2 - tako pozitivne kot negativne, tako dobre kot slabe	42,1
3 - pretežno negativne, slabe	7,0
4 - nimam izkušenj	5,4

-8 -	ne vem	5,6
-1 -	b.o.	0,6

Vernost, verske skupnosti

R1. Kateri od spodnjih opisov najbolj ustreza vašemu odnosu do religije, vere?

1 -	sem veren, skladno z naukom moje vere	18,3
2 -	sem veren, na svoj lasten način	40,0
3 -	ne morem reči, ali sem veren, ali ne	9,4
4 -	nisem veren, sem brez odnosa do vere	11,4
5 -	sploh nisem veren, sem ateist	16,2
-8 -	ne vem	4,3
-1 -	b.o.	0,3

R2. Ne glede na predhodni odgovor, prosimo, povejte ali verjamete, ali ne verjamete, da obstaja: V letu 1997: V kaj od naštetega verujete in v kaj ne verujete?

	verjamem 1	ne verjamem 2	ne vem -8	b.o. -1
a. pekel	25,4	47,0	25,7	1,9
b. nebesa	31,9	41,7	24,4	1,9
c. bog	42,7	34,1	21,8	1,4
d. vstajenje po smrti	25,7	44,3	28,6	1,4
e. čudež	45,2	31,2	21,9	1,6

R3. Ne glede na to ali ste verni ali ne, povejte, ali čutite pripadnost kakšni verski skupnosti. Če da, kateri?

0 -	ne pripada nobeni religiji (veri)	28,0
1 -	katoliški	58,7
2 -	protestantski (evangelizanski)	1,1
3 -	pravoslavni	3,7
4 -	drugi krščanski religiji	1,3
5 -	judovski	0,3
6 -	islamski	3,3
7 -	budistični	0,4
8 -	hinduistični	0,1
9 -	drugi azijski religiji	0,0
10 -	drugi religiji	1,8
-1 -	b.o.	1,4

R4. Če ne upoštevate posebnih priložnosti kot so poroke, pogrebi ipd., ali in kako pogosto obiskujete verske obrede?

1 - večkrat tedensko ali še bolj pogosto	1,7
2 - enkrat tedensko	7,5
3 - 2 do 3-krat mesečno	2,7
4 - vsaj enkrat mesečno	4,7
5 - nekajkrat letno	25,9
6 - enkrat na leto	10,8
7 - še manj pogosto kot enkrat letno	13,5
8 - nikoli	28,5
-8 - ne vem	4,2
-1 - b.o.	0,5

Demografija

D1. Prosimo, označite vaš spol:

1 - moški	47,8
2 - ženski	52,2

D2 Kdaj ste bili rojeni? Prosimo, vpišite leto rojstva. (4-mestna letnica rojstva)

1 - do 30 let	16,3
2 - od 31 do 45 let	24,9
3 - od 46 do 60 let	27,3
4 - 61 let do 70 let	17,8
5 - 71 let in več	13,8

D3 Koliko let je trajalo vaše šolanje? (Upoštevajte vse vrste izobraževanja od osnovne šole do univerze, vključno s poklicnim izobraževanjem, vajeništvom, vendar ne upoštevajte ponavljanj letnikov. Če nimate formalne izobrazbe, vpišite 0).

Povprečno število let: 13,8

0 - brez formalne izobrazbe	1,0
-1 - b.o.	1,1

D4. Označite zadnjo šolo, ki ste jo končali, redno ali izredno:

0 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,2
1 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razredi osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	0,4
2 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	4,2
3 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	16,5
4 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	24,8
5 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	7,1
6 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma)	11,4
7 -	visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	11,6
8 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	12,5
9 -	bolonjski magisterij	4,2
10 -	specializacija (približno 1 leto)	1,1
11 -	magisterij (znanstveni)	2,8
12 -	doktorat	0,7
13 -	drugo	1,8
-1 -	b.o.	0,8

Sedaj sledijo vprašanja o vašem delu oz. zaposlitvi.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobivate dohodek tako, da ste zaposleni pri nekom drugem, da ste samozaposleni, ali da delate v svojem družinskem podjetju, in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne delate (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

D5. Ali trenutno imate plačano zaposlitev, ali ste jo imeli v preteklosti, ali niste bili nikoli zaposleni?

1 -	sedaj delam, imam plačano zaposlitev	59,3
2 -	sedaj nimam zaposlitve, sem jo pa imel v preteklosti (tudi upokojeni)	34,0
3 -	nikoli nisem imel plačane zaposlitve	5,6
-1 -	b.o.	1,1

Na vprašanje D5a odgovarjajo tisti, ki imajo sedaj, ali so kadarkoli imeli plačano zaposlitev.
D5 = 1 ali 2; n=884

D5a. Ali delate (ste kdaj delali) kot prekarec, brez pogodbe o zaposlitvi?

1 -	sedaj delam kot prekarec	2,6
2 -	sem delal kot prekarec v preteklosti	15,9
3 -	nikoli nisem delal kot prekarec	79,2
-1 -	b.o.	2,3

Na vprašanje D5b in D6 odgovarjajo tisti, ki imajo trenutno plačano zaposlitev (D5 = 1); n=563

D5b. Kje poteka vaše delo?

1 -	zgolj na delovnem mestu, delovišču	75,7
2 -	na delovišču in doma, od doma delam en dan v tednu	7,5
3 -	na delovišču in doma, od doma delam več dni v tednu	11,1
4 -	delam izključno doma	5,0
-1 -	b.o.	0,7

Na vprašanje D6 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D5 izbrali odgovor 1 - sedaj delam, imam plačano zaposlitev; n=563

D6. Povprečno koliko ur delate v običajnem tednu vključno z nadurami?

Če delate za več kot enega delodajalca, ali če ste hkrati zaposleni in samozaposleni, seštejte vse ure, ki jih opravite.

Povprečje: 47,12 ur

-1 -	b.o.	1,9
------	------	-----

Na vprašanja od D7 do vključno D11 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D5 izbrali odgovor 1 - sedaj delam, imam plačano zaposlitev, ali odgovor 2 - trenutno nimam zaposlitve, sem jo pa imel v preteklosti (tudi upokojeni); n=884

Sedaj sledi še nekaj vprašanj o vašem delu. Če delate (ali ste delali) za več delodajalcev ali če ste (bili) zaposleni in samozaposleni hkrati, se omejite na svojo glavno zaposlitev. Če ste že upokojeni, če trenutno ne delate, odgovarjajte za vašo zadnjo zaposlitev.

D7. Ali ste (bili) zaposleni, ali delate (ste delali) za koga drugega, ste (bili) samozaposleni, ali delate (ste delali) v svojem družinskem podjetju?

1 -	zaposlen, delam za koga drugega	80,2
2 -	samozaposlen, ne zaposlujem drugih	7,2
3 -	samozaposlen, zaposlujem 1 do 9 oseb	3,1
4 -	samozaposlen, zaposlujem 10 ali več oseb	0,8
5 -	delam v lastnem družinskem podjetju	3,5
-1 -	b.o.	5,2

D8. Ali delate (ste delali) za profitno ali neprofitno organizacijo?

1 -	za profitno organizacijo	54,3
2 -	za neprofitno organizacijo	25,2
-8 -	ne vem	16,8

-1 -	b.o.	3,7
------	------	-----

D9. Ali delate (ste delali) v javnem ali v zasebnem sektorju?

1 -	v javnem sektorju	40,5
2 -	v zasebnem sektorju	53,4
-8 -	ne vem	4,3
-1 -	b.o.	1,9

D10. Kakšno delo oz. poklic opravljate sedaj?

Sami se uvrstite s pomočjo spodnjega seznama. Kakšen je torej vaš sedanji poklic (oz. kakšen je bil vaš poklic)? Kakšna je (bila) vaša priznana kvalifikacija?

1 -	nekvalificiran delavec	2,1
2 -	polkvalificiran, priučen delavec	3,3
3 -	kvalificiran delavec	16,4
4 -	visokokvalificiran delavec	7,2
5 -	uslužbenec z nižjo izobrazbo	1,8
6 -	uslužbenec s srednjo izobrazbo	18,8
7 -	uslužbenec z višjo ali visoko izobrazbo	29,7
8 -	obrtnik ali podjetnik, zaposluje druge	3,5
9 -	obrtnik ali podjetnik, ki ne zaposluje drugih	3,5
10 -	svobodni poklic	1,1
11 -	kmet, kmečka gospodinja, pomagajoči družinski član v kmetijstvu	0,5
12 -	drugo	10,4
-1 -	b.o.	1,8

D11. Kakšen je (bil) vaš položaj na delovnem mestu?

1 -	vodilni položaj na ravni podjetja, ustanove	9,6
2 -	vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka...)	18,5
3 -	neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja...)	12,7
4 -	izvršilni delavec (brez vodilnega, vodstvenega položaja)	55,2
-1 -	b.o.	4,0

Odgovarjajo vsi!

D12 Kaj od navedenega najbolje opisuje vaš sedanji položaj?

Če trenutno (začasno) ne delate zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke, ipd. pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

1 -	opravljam plačano delo (kot zaposlen, samozaposlen ali zaposlen v svojem družinskem podjetju)	52,7
2 -	nezaposlen in iščem zaposlitev	2,6
3 -	se izobražujem (na izobraževanje me ni poslal delodajalec), študent, dijak	6,6
4 -	poklicno usposabljanje, vajenec	0,7
5 -	trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	1,0
6 -	upokojenec	27,7
7 -	gospodinjec, hišna opravila, skrbim za otroke ali druge osebe	1,9
9 -	drugo	5,8
-1 -	b.o.	1,0

D13. Ali ste poročeni oziroma ali imate stalnega partnerja / partnerko? Ali si delita skupno gospodinjstvo?

1 -	da, z zakoncem oz. stalnim partnerjem živim v skupnem gospodinjstvu	67,4
2 -	sem poročen oz. imam stalnega partnerja, vendar ne živiva v skupnem gospodinjstvu	6,3
3 -	ne, nisem poročen, nimam stalnega partnerja	24,1
-1 -	b.o.	2,3

D14. Ali ste ali niste (bili) član sindikata?

1 -	da, sem član/-ica	12,8
2 -	sem bil/-a član/-ica, a sedaj nisem več	30,5
3 -	ne, nikoli nisem bil/-a član/-ica	52,0
9 -	ne vem	3,7
-1 -	b.o.	1,0

D15a. Ali pri svojem delu uporabljate računalnik in če da, koliko ur na dan (povprečno)?

1 -	pri svojem delu <u>ne uporabljam</u> računalnika	27,4
2 -	pri svojem delu <u>uporabljam</u> računalnik povprečno ____ ur dnevno (<i>vpišite</i>)	62,1
-8 -	ne vem	7,0
-1 -	b.o.	3,5

D15b. - Tisti, ki so izbrali D15a = 2; n = 588.

povprečno število ur = 5,26

-1 -	b.o.	3,0
------	------	-----

D15c. Kako pogosto obiskujete družbena omrežja (Instagram, Youtube, Facebook, X,...)?

1 -	dnevno → <i>nadaljujte na D15d</i>	57,4
2 -	nekajkrat na teden → <i>nadaljujte na D15d</i>	13,0
3 -	enkrat na teden → <i>nadaljujte na D15d</i>	2,3
4 -	manj pogosto → <i>nadaljujte na D15d</i>	10,9
5 -	nikoli → <i>pojdite na D16</i>	12,8
-8 -	ne vem → <i>pojdite na D16</i>	2,0
-1 -	b.o.	1,4

Na vprašanje D15d odgovarjajo tisi, ki obiskujejo družbena omrežja (D15c = 1, 2, 3, 4); n=794

D15d. Katera družbena omrežja najpogosteje obiskujete?
(možnih je več odgovorov, delež odgovorov izbral)

1 -	Facebook	67,9
2 -	Twitter / X	8,3
3 -	Youtube	59,6
4 -	Instagram	40,0

5 -	WhatsApp	23,2
6 -	LinkedIn	6,9
7 -	TikTok	16,7
8 -	SnapChat	10,3
9 -	Reddit	5,3
10 -	drugo: _____ (vpišite)	3,1
-8 -	ne vem	1,6
-1 -	b.o.	0,5

D16 Kateri od spodaj navedenih narodnosti (etničnih skupin) pripadate?

1 -	Slovenec	87,9
2 -	Albanec	0,6
3 -	Avstrijec	0,0
4 -	Bošnjak	2,5
5 -	Črnogorec	0,4
6 -	Hrvat	2,2
7 -	Italijan	0,0
8 -	Madžar	0,2
9 -	Makedonec	0,9
10 -	Nemec	0,2
11 -	Rom	0,2
12 -	Srb	2,3
13 -	drugi narodnosti, kateri: _____	0,8
-8 -	ne vem	1,1
-1 -	b.o.	0,7

Navedite število oseb, s katerimi živite v skupnem gospodinjstvu – vključno z vami:
(Če takšnih oseb ni, vpišite 0.)

D17 Koliko oseb, vključno z vami, živi v vašem gospodinjstvu?

1 -	1 oseba	10,0
2 -	2 osebi	28,0
3 -	3 osebe	22,0
4 -	4 osebe	22,3
5 -	5 oseb	8,3
6 -	6 oseb in več	5,1
-1 -	b.o.	4,3

D18 Koliko od tega je odraslih - starih 18 let ali več (vključno z vami)?

1 -	1 oseba	12,1
2 -	2 osebi	46,4
3 -	3 osebe	19,1
4 -	4 osebe	12,4
5 -	5 oseb	4,6
6 -	6 oseb in več	1,1
-1 -	b.o.	4,4

D19 Koliko od tega je otrok in mladih - starih od 6 do 17 let? (Če jih ni, vpišite 0)

0 -	0 oseb	70,1
1 -	1 oseba	13,4
2 -	2 osebi	10,6
3 -	3 osebe	1,0
4 -	4 osebe in več	0,4
-1 -	b.o.	4,4

D20 Koliko od tega je otrok mlajših od 6 let? (Če jih ni, vpišite 0)

0 -	0 oseb	84,5
1 -	1 oseba	7,3
2 -	2 osebi	3,4
3 -	3 osebe in več	0,4
-1 -	b.o.	4,4

D21 Ali prejimate redne mesečne dohodke? (Če da) Kolikšen je vaš povprečni mesečni dohodek (neto - po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Seštejte vse oblike: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

Povprečni dohodek: 1538,45 €

00000 -	brez dohodkov	6,6
-8 -	ne vem	16,3
-1 -	b.o.	3,4

D22 Kolikšen je povprečni mesečni dohodek vseh članov vašega gospodinjstva (neto – po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Upoštevajte vse oblike dohodka: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...

Povprečni dohodek: 3071,72 €

00000 -	brez dohodkov	2,2
-8 -	ne vem	30,3
-9 -	b.o.	5,7

D23. Kakšen je vaš uradni zakonski stan?

1 -	poročen	52,6
2 -	živim ločeno (sem poročen, a živim ločeno)	1,2
3 -	razvezan (ločen)	5,2
4 -	vdovec, vdova	6,1
5 -	samski, nikoli nisem bil poročen	31,7
-1 -	b.o.	3,2

D24. Kako bi opisali kraj, v katerem živite? Ali je to ...

1 -	veliko mesto	14,5
2 -	obrobje velikega mesta	11,9
3 -	manjše mesto	26,7
4 -	podeželski kraj, vas	42,8
5 -	osamljena kmetija oz. hiša na podeželju	2,4
-1 -	b.o.	1,6

T1 Zanima nas še, ali bi bili vi v prihodnje, če bi se za to pokazala možnost, pripravljeni sodelovati v podobni raziskavi prek spleta (interneta)?

1 -	da, bil bi pripravljen sodelovati	43,4
2 -	ne, ne bi bil pripravljen sodelovati	54,7
-1 -	b.o.	1,8

T2 Prosimo, da nam zaupate vaš elektronski naslov, da vas bomo lahko obvestili glede možnega sodelovanja:

ISKRENA HVALA ZA SODELOVANJE